

Nasjonalbibliotekets bokhistoriske seminar i 2020

Nasjonalbibliotekets bokhistoriske seminar med tema proveniens, som var planlagt i slutten av mai, måtte i likhet med mye annet avlyses. I stedet gjennomføres programmet i form av en digital workshop, som ble avholdt 27. oktober og et miniseminar, som avholdes 13. november.

Den digitale workshopen samlet 40 deltakere fra Norge, Sverige og Danmark. Innledere var Helena Backmann og Peter Sjøkvist fra Uppsala universitetsbibliotek og Jarle Aadna Rui og Anders Toftgaard fra Kongelige bibliotek i København. Backmann og Sjøkvist er knyttet til et prosjekt med formål å synliggjøre materiale i eldre boksamlinger gjennom dybderegistrering av informasjon om proveniens og bokbind i spesialdatabasen Alvin, en informasjon som lenkes til katalogpostene i Libris.



Interiør fra biblioteket ved Leufsta Bruk

Backmann arbeider med 1700-talls biblioteket ved Leufsta Bruk i Norra Uppland, grunnlagt av Charles det Geer (1720-1778).

Sjøkvist arbeider med å rekonstruere boksamlinger som ble tatt som krigsbytte fra Poznan i Polen på midten av 1600-tallet, og som seinere havnet i Uppsala. Dette er et prosjekt i samarbeid med universitetet i Poznan og også i dette prosjektet utgjør registrering av proveniens og bokbind en viktig del av arbeidet.

Ved det Kongelige bibliotek i København (KB) forsøker man å bruke katalogsystemet Alma til registrering av informasjon om proveniens og bokbind, og både Rui og Toftgaard viste at dette byr på en rekke utfordringer. Ønsket om å synliggjøre proveniens og annen eksemplarinformasjon i KBs samlinger har sin bakgrunn i de store boktyveriene på 1970-tallet.



Ex Libris med Frederik III's våpenskjold, som hertug av Holstein-Gottorp

Dette ga støtet til en fullstendig revisjon av hyllelistene for de eldre boksamlingene, og informasjon fra dette revisjonsarbeidet blir nå bearbeidet og lagt inn i bibliotekskatalogen. Rui presenterte deretter et utvalg av eiermerker og andre spor etter eiere i samlingene.

Anders Toftgaard hadde kalt sitt innlegg «Højrøstede eller stilltiende vidner», og brakte smakebiter fra to store private boksamlinger som begge gikk under hammeren på slutten av 1700-tallet, boksamlingene etter henholdsvis Otto Thott og Bolle Willum Luxdorff. Mens den siste utstyrte sine bøker så vel super exlibris, eiersignatur samt omfattende notater, etterlot ikke Thott noen spor i sine mer enn 150 000 bind.